

Zomrel Milan Maloch

Sú ľudia, ktorí sa dostanú do našej pamäte, pretože nielen žili spolu s nami, ale sa nám aj prihovárali a či sme chceli alebo nechceli, ovplyvňovali náš život. Novinár Milan Maloch (83), ktorý prakticky celú žurnalistickú kariéru prežil v Rolníckych novinách, bol rovesníkom modernej povojnovej generácie slovenských poľnohospodárov.

Jeho osud v mnohom pripomínal osudy hrdinov jeho reportáží – narodil sa ešte v predvojnovom Československu, a predsa bol trochu iný, iný preto, že každý z nás je iný, originálny.

Pochádzal z rodiny českého intelektuála akademika Miloslava Malocha, ktorý v čase prvej ČSR šíril vzdelanosť a povedzme rovno vyššiu poľnohospodársku gramotnosť najprv na podkarpatskej Rusi a neskôr na Spiši. Maloch patrila k tej skupine veľkých a nezištných Čechov, ktorý povzniesli slovenský národ. To je dobré v roku stého výročia vzniku Československa si pripomenúť.

Nebolo by Slovenska ani jeho súčasných elít, nebolo by našej kultúry bez brázdy, do ktorej zasiali semienko kultúrnosti naši osvietení českí bratia. Dnes mnohých vnímame ako svojich – taký bol Karol Plicka, ale aj Miloslav Maloch. Aj s ich pričinením sa rodilo slovenské profesionálne sebavedomie, z ktorého vyrástlo aj sebavedomie národné. A v tomto diele svojho otca pokračoval, pravda, trochu inak Milan Maloch.

Milan Maloch sa síce nevydal po stopách svojho otca vedca akademika Miloslava Malocha, ale pomáhal raziť cestu modernému poľnohospodárstvu vo svojich článkoch, reportážach. Najmä v sedemdesiatych a osemdesiatych rokoch, keď Slovensko v poľnohospodárstve napredovalo krokmi, o akých sa nám dnes ani nesníva a získavalo sebestačnosť, bol Maloch, ako sa vraví, pri všetkých veľkých okamihoch. Písal o špičkových pestovateľoch obilnín, o ľuďoch a družstvách, ktoré sa stali prameňmi „mliečnych riek,“ čo bola obľúbená Milanova metafora.

Prebrúsil také množstvo poľnohospodárskych podnikov a mal obrovské živé ľudské kontakty, o akých sa súčasným novinárom, ktorí vysedávajú za notebookmi a držia v ruke len mobilný telefón, ani len nesníva. Dobrý novinár má poznať život a Maloch dostal túto príležitosť a využil ju.

Osobne som ho zažil len ako študent na letných vysokoškolských prázdninových praktikách v Rolníckych novinách. Zostal mi v pamäti ako pracant, podchvíľou ulietaný, uponáhľaný, len aby všetko stihol. Dobrý text treba vychodiť, musí aj prebolieť, platí sa zaň zdravím, ale to nie je novinárska výnimočnosť. Dobré vieme, že bez naozaj poctivej všednej práce nie sú koláče, to vie každý poľnohospodár a vie to aj novinár.

Hýbať sa, hovoriť s ľuďmi a potom premýšľať nad tým, čo povedali, uloviť v prúde slov a myšlienok, to čo je nové a naznačuje, že sa rodí nový smer. V tom spočíva zmysel práce novinára. Maloch sa o to usiloval, možno mu nie vždy všetko vyšlo, ale kto z nás je stopercentný a komu všetko vyjde na prvý raz?

Ako zrelý muž spracoval v roku 2010 ojedinelú publikáciu celej povojnovej generácie poľnohospodárov síce s rôznym pohľadom na minulosť, prítomnosť i budúcnosť poľnohospodárstva, ale zanechal dielo, ktoré už nik nevymaže a ktoré dokumentuje protirečivú cestu, ktorou prešli krajina a jej ľud – nevedno, prečo sa toho slova dnes bojíme, veď všetci sme jeho súčasťou, aj tí veľmi úspešní, možno dnes bohatí bohatí, ale aj tí, ktorým sa v život síce darilo, ale nenakopili toľko materiálnych statkov. Zato zostali v našej pamäti.

Milan Maloch bol aj dlhoročným členom Klubu poľnohospodárskych novinárov, už nie najmladší ochotne sa podujímal zobrazíť premeny, ktoré nastali v slovenskom poľnohospodárstve po roku 1989 na stránkach mnohých ročeníek Top Agro Slovensko. Neodradili ho dlhé cesty hoci aj na druhý koniec Slovenska. Za zrnkom poznania treba putovať ďaleko, Milan Maloch za ním putoval po celý život.

Čeť jeho pamiatke.